

เทศน์เช้า วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๗

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

อ้าว! ตั้งใจฟังธรรมะเนาะ ตั้งใจฟังธรรมเพราะวันนี้เรามาทำบุญกุศล วันนี้เป็นวันสำคัญของชาติ วันนี้วันเฉลิมพระชนมพรรษา เป็นวันเฉลิมพระชนมพรรษารัฐบาลเขาหยุดใจ หยุดให้เราทำบุญกุศล หยุดให้เราทำบุญกุศลเพื่ออะไร? เพื่อกตัญญูกตเวที เพื่อความรู้บุญคุณใจ

เราเกิดมาเป็นมนุษย์นะ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาสอนใจ สอนให้คนเป็นคนดี ถ้าสอนให้เป็นคนดี แล้วคนดี เวลาพุทธศาสนาสอนนะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศน์ว่าการรื้อสัตว์ชนสัตว์นะ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านิพพานไปแล้ววางธรรมและวินัยไว้ แล้วมีการจดจารึกมา การจดจารึกมันเป็นตำรับตำรา มันเป็นธรรมและวินัย แต่มันต้องมีผู้ขับเคลื่อน มีผู้อบรม มีผู้สั่งสอน มีผู้กระทำ สิ่งนั้นมันก็จะไปเป็นผลประโยชน์ขึ้นมา

เราต้องการบุญกุศล เราต้องการบุญ แล้วบุญเป็นอย่างไรไม่รู้จักใจ บุญมันเป็นอย่างไรละ นี่ก็เหมือนกัน วันนี้วันเฉลิมพระชนมพรรษา วันเฉลิมพระชนมพรรษาเพราะอะไร เพราะว่าในหลวงท่านเป็นกษัตริย์ที่ดี เป็นกษัตริย์ที่ดีตรงไหน กษัตริย์ที่ดีทำเพื่อความร่มเย็นเป็นสุขของประเทศชาติใจ ถ้าความร่มเย็นเป็นสุขของประเทศชาตินะ มันมีประโยชน์มาก มันมีประโยชน์มากนะ

เราดูบ้านใกล้เรือนเคียงบ้านแตกสาแหรกขาด เขามีความทุกข์มากนะ คนที่มีบ้านแตกสาแหรกขาดเขาต้องแสวงหาของเขา เขาพยายามชวนขวยเพื่อโอกาสของเขา เพื่อชีวิตของเขา เราอยู่ในประเทศชาติที่ร่มเย็นเป็นสุขใจ สิ่งที่ว่าบุญๆ เป็นบุญตรงนี้ แล่น้ำมันก็มหาศาลแล้ว

คูลี เวลาสมัยโบราณ เวลาคนอพยพมาเสื่อผืนหมอนใบ พอเข้ามาอ่าวไทย “เรารอดตายแล้ว เรารอดตายแล้วนะ” มาพึ่งพระโพธิสมภาร มันมีโอกาสทำมาหากิน มีโอกาสเพื่อแสวงหาเวลาเงินโบราณเขารบราฆ่าฟันกันจนประชาชนนี้เดือดร้อนมาก ประชาชนมีแต่ความทุกข์ยากมาก เวลาทำมาหากิน เราก็ไม่พออยู่พอกิน ยังจะต้องเกณฑ์ทัพมาสู้ศึกสงครามกันอยู่

ความร่มเย็นเป็นสุข ความสงบร่มเย็นในประเทศชาติ สิ่งนี้มีคุณค่า มีคุณค่ากับเรามากนะ เพราะอะไร เพราะผู้นำที่ดีไง ถ้าผู้นำที่ดี สมานให้สังกรมร่มเย็นเป็นสุข ถ้าสังกรมร่มเย็นเป็นสุข เราอยู่ด้วยความสุขความสบาย ความสุขความสบาย นี่ผู้นำที่ดี

วันนี้วันเฉลิมฯ เราระลึกถึงคุณไง เราระลึกถึงคุณนะ คุณสิ ใครไปเป็นหัวหน้าครอบครัว ในครอบครัวของเรา ลูกเต้าเราตั้งหลายคน แล้วลูกเต้าเราหลายคน ลูกเต้าแต่ละคนมันก็จะเอาแต่ให้พ่อแม่รักมัน พ่อแม่รักมัน แล้วมันก็ตีโพยตีพายว่าพ่อแม่ไม่รักมัน พ่อแม่ไม่รักมัน นี่ในครอบครัวของเราครอบครัวเดียวเรายังเอาใจไม่ได้ทุกๆ คนเลย แล้วนี่ประเทศชาติ คนทั้งชาติมัน ๖๐-๗๐ ล้านคน มันจะเอาแต่ความพอใจของคนมันเป็นไปไม่ได้ นี่มันแบกรับภาระไว้หมดใจ ถ้าแบกรับภาระไว้หมด

วันนี้วันเฉลิมพระชนมพรรษา รัฐบาลเขาหยุดให้นะ หยุดให้ทำบุญกุศลกัน ทำบุญกุศล ระลึกถึงไง ระลึกสิ่งที่ดีที่งามอย่างนี้ ถ้าดีงามอย่างนี้ ชีวิตเราต้องการตรงนี้ ถ้าชีวิตเราต้องการตรงนี้ เรามีเครื่องแสดงออก แล้วเจอสัจคมที่ดี

รัฐบาล เห็นไหม รัฐบาลเขาส่งเสริมด้วยน้ำใสใจจริง ว่าน้ำใสใจจริง คุณานเฉลิมฯ สิ งานสิ่งใดมันออกมาจากน้ำใสใจจริง มันออกมาด้วยความเคารพบูชา เนื่องานมันออกมามันชัดเจนมาก แต่ถ้าออกมาโดยพิธีกรรม มันเป็นหน้าที่ มันเป็นหน้าที่ มันเป็นประเพณี มันเป็นหน้าที่ต้องทำ ก็ทำสักแต่ว่ากันไป

เขาให้เราทำด้วยน้ำใสใจจริง พอน้ำใสใจจริง เห็นไหม ใครไม่ใส่เสื้อเหลืองคนนั้นไม่รักในหลวง มันจริงไหมละ เราใส่เสื้อเหลืองมันเป็นสัญลักษณ์ มันเป็นการแสดงออกของน้ำใจ คุณสิ ถ้าใส่เสื้อเหลืองแล้วรักในหลวงนะ ดอกทานตะวันมันรักในหลวงกว่าเราอีก ดอกทานตะวันมันก็รักในหลวง แต่มันไม่มีชีวิต มันไม่มีชีวิต มันไม่มีความรู้สึก มันไม่มีการแสดงออก แต่เราแสดงออก เราแสดงออกด้วยหัวใจของเรา

หัวใจนี้สำคัญมาก เวลาหลวงตาท่านไปไหนก็แล้วแต่ ท่านบอกว่าที่ท่านพยายามชวนขวายๆ เพราะเอาหัวใจคนๆ สุขทุกข์มันอยู่ที่ใจ เวลามันทุกข์ มันทุกข์ร้อนมันทุกข์ร้อนที่หัวใจนะ แล้วเวลาจะมีความสุข ความสุขที่หัวใจนะ แต่เราก็มองเห็นไม่เห็นใจ เวลาขาดแคลนขึ้นมา เราว่าปัจจัยเครื่องอาศัยนี้สำคัญ ปัจจัย ๔ สำคัญมาก การดำรงชีวิต ปัจจัย ๔ สำคัญมาก เรา

ก็ชวนขวยหาปัจจัย ๔ กัน เวลาหาปัจจัย ๔ เวลาขาดตกบกพร่องเราก็มาทุกข์มาร้อนใจ แต่ถ้าหัวใจละ

เราปัจจัย ๔ ปัจจัย ๔ เพื่อดำรงชีวิตไง แล้วเวลาชีวิต ถ้าจิตใจมันมีความสุข การหาปัจจัย ๔ นั้น มันหาปัจจัย ๔ นั้นด้วยความไม่กระวนกระวาย มันหาปัจจัย ๔ ด้วยหน้าที่การงาน แต่เวลาจิตใจมันทุกข์มันยากนะ มันก็ทุกข์ยากอยู่แล้ว ปัจจัย ๔ มันก็ยังขาดแคลน มันมีความทุกข์ ความยากไปตลอด

แต่ถ้ามันมีน้ำใจ มีน้ำใจเขาเจืองานกัน เขาดูแลกัน คุณี รัฐบาลที่เขาใจจริง มันทำออกมาจากน้ำใจจริง เราทำได้เต็มที่ ทำได้เต็มไม้เต็มมือ มันไม่ต้องหวาดระแวง แต่ถ้ามันทำพอเป็นพิธี เราทำสิ่งใดไป เราทำไปแล้วมันติดขัดกันไปหมดเลย มันติดขัดไปหมดเพราะอะไร เพราะเราไม่รู้ว่าผลตอบสนองเราเป็นแบบใด ฉะนั้น ถ้ามันมีน้ำใจจริง ความมีน้ำใจจริงเราก็มีความอ่อนใจ ความอ่อนใจ มีความสบายใจของเรา เราทำด้วยน้ำใจจริงของเรา

เวลาเราทำบุญเพื่อถวายในหลวง ทำบุญเพื่อถวายในหลวง ให้อะไรในหลวงชีวิตมันคง ให้ความสุขต่อเนื่องไป เราก็ปรารถนาเป็นแบบนั้น ถ้าเราปรารถนาเป็นแบบนั้น เราทำบุญเพื่ออุทิศในหลวง การทำบุญของเรา บุญมันอยู่ที่น้ำใจของเรา แม้แต่เราคิดดี เราทำดี เราปรารถนาดี ตรงนี้มันจะเข้าสู่หัวใจจริง

หัวใจมันเป็นนามธรรม เราจะหาหัวใจเป็นนามธรรม คุณี ประเพณีวัฒนธรรมกว่ามันจะตกผลึกเข้าไปในสังคม สังคมที่เขาจะมีประเพณีวัฒนธรรม เวลาเขามาเที่ยวมาควัฒนธรรม วัฒนธรรมมันเกิดมาจากไหนล่ะ? วัฒนธรรมมันเกิดจากปู่ย่าตายายทำซ้ำซ้อนๆ กันมา ทำมาจนตกผลึกในหัวใจ ถ้าตกผลึกในหัวใจ เราทำบุญกุศลก็ทำบุญกุศลเพราะเหตุนี้ไง

เพราะเราเป็นชาวพุทธใช่ไหม ลัทธิศาสนาอื่นเขาจะทำบุญถวายในหลวงเขาก็ทำตาม ลัทธิศาสนาเขาใช่ไหม เพราะความเชื่อของเขา เห็นไหม นี่ความเชื่อของเรา ถ้าความเชื่อของเรา เวลาในหลวงท่านทำ ถ้าเราทำเราก็มองแต่เหตุการณ์เฉพาะหน้า แต่เวลาในหลวงท่านทำ คนทุกข์ คนยาก คนจน คนเจ็บใจ ส่งเสียเล่าเรียน โรงเรียน พระบรมราชานุเคราะห์ให้คนทุกข์คนยาก คนที่ไม่มีการศึกษา คนที่ศึกษาทางไกล คนเราไม่มีโอกาส ให้คนนั้นมีโอกาส เราให้โอกาสเขา เราให้โอกาสเขา ให้เขามีโอกาส ให้เขาได้มีการกระทำ นี่รัฐบุรุษเขามองอนาคต เขามองถึงลูกหลานของเรา เราจะพัฒนาเราก็จะพัฒนาของเราให้แหละ แต่เราพัฒนาแล้วเราก็มองถึงอนาคต

ถ้ามองถึงอนาคต มองถึงลูกหลาน มองถึงทรัพย์ากร ทำอย่างไรให้มันเป็นประโยชน์ แต่ถ้ามันเห็นแก่ตัวมันก็เอาแต่ประโยชน์ของเขา ถ้าประโยชน์ของเขา แล้วประโยชน์ของเขามันกระเทือนประโยชน์ของใครล่ะ

ฉะนั้น ในธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่ามนุษย์โง่กว่าสัตว์ เวลาสัตว์ คูลี สัตว์มันมีอิสรภาพของมัน อยู่ในป่าในเขาตามอิสรภาพของมัน มนุษย์อยู่ด้วยกันมันต้องมิกติกา มนุษย์มีกติกากา พอมิกติกาก กติกามันรอนสิทธิๆ ไร แต่มารอนสิทธิ เราไม่ยอมให้รอนสิทธิของเราไร เราจะเอาสิทธิเสรีภาพเราเต็มที่ไร

แต่เวลาน้ำใจมันยิ่งใหญ่ คูลี เราคิดดี เราทำดี มันปรารถนาดี บุญกุศลที่มหาศาลขนาดไหน น้ำใจนี้บรรจุได้หมดเลย เวลาเราทุกข์เราร้อน เราทุกข์เรายากขึ้นมา เวลาทุกข์ยากขึ้นมาในหัวใจ เราไม่ต้องการให้ความทุกข์นี้อยู่ในใจของเรา เราพยายามประพฤติกปฏิบัติในธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า บอกว่าทำบุญกุศลได้บุญกุศล นี่ก็ทำบุญกุศลเต็มที่แล้ว เราบอกปฏิบัติจะได้บุญ ปฏิบัติแล้วมันจะมีสมาธิ มันจะมีความว่าง มันจะมีความสุข ทำไมมันทุกข์ มันยากขนาดนี้ล่ะ เวลามันทุกข์มันยาก ความทุกข์ที่มันทับถมอยู่ในใจเราจะสละมันออกไปได้อย่างไร

ถ้าเราจะสละออกไปได้ เขาก็ทำทาน ทำทานคือฝึกหัด ฝึกหัดการเสียดสละความตระหนี่ถี่เหนียว ความเห็นแก่ตัวต่างๆ มันพอกพูนไว้ มันก็จะยึดไว้ นี่น้ำใจๆ แต่ถ้าเราฝึกหัดเสียดสละพุทธศาสนาสอนให้เสียดสละทาน เราทำทานกันด้วยน้ำใสใจจริงนะ แต่เวลาคนทำทานทุกคนเพื่อประโยชน์กับตน ทีนี้คนที่มาหาผลประโยชน์กับคน คนทำทานๆ เขาไม่อยากแสดงตัวเพราะเขากลัวโดนหลอก

นี่ก็เหมือนกัน เราทำของเรา เราทำด้วยหัวใจของเรา ถ้าทำด้วยหัวใจของเรา เสียดสละทาน ถ้ามีศีลขึ้นมา มีศีลคือความปกติของใจ ถ้ามีศีลมาหักห้ามมัน หักห้าม เวลาหักห้าม เวลาต่อสู้กับมัน สิ่งที่ว่าด้วยความทุกข์ๆ ในใจ เราจะต่อสู้กับมัน จะหักห้ามกับมัน เพราะอะไร เพราะว่าในเมื่อมันหยาบปากคอก เราเห็นเป็นดีเป็นงามไปหมด เราเชื่อในพระพุทธศาสนาใช่ไหม เราก็จะประพฤติกปฏิบัติเข้าไป แล้วปฏิบัติขึ้นไปก็จะแบบว่าหักกันให้อยู่ในอำนาจของเรา ให้อำนาจอยู่ในอำนาจของเรา แล้วเราไม่ได้ฝึกหัด เราไม่ได้มีปัญญามันจะอยู่ในอำนาจเราได้อย่างไรล่ะ

ถ้ามันอยู่ในอำนาจเรา คนเรา เกิดทิฏฐิมานะมันแก่กล้า เวลาทำสิ่งใด ไปมันต่อต้านขึ้นมา แล้วถ้าเราเห็นผิด อวิชชาความเห็นผิดบอกว่าอาหารมันจะเป็นประโยชน์กับเรา อุดอาหารมัน จะบรรลुरुธรรม อุดอาหารก็ตายหมดเลย เพราะอะไร เพราะเราไม่ได้ฝึกหัด เราไม่ใช่ปัญญาไง

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาจะรื้อค้นขึ้นมา ทรมานตนเอง ที่ว่าทรมาน ตนเองก็อดอาหารเลย พออดอาหารขึ้นไป อุดอาหารจนสลบไปถึง ๓ วัน เวลาได้สติมา พิณ ๓ สาย ดึงเกินไปได้ไม่ได้ หย่อนเกินไปมันก็ไม่มีเสียงดัง ถ้ามันพอดีมันก็เสียงดังดี

เวลามาฉันอาหารของนางสุชาดา พอมาฉันอาหารของนางสุชาดา ปัญจวัคคีย์ที่อยู่ภูธจาก อยู่ทิ้งไปเลยนะ “ปฏิบัติเข้มข้นขนาดนั้นยังไม่บรรลुरुธรรม แล้วมาฉันอาหารของนางสุชาดามัน จะบรรลुरुธรรมได้อย่างไร” เสียใจมากทิ้งไปเลย

แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา สิ่งทีอดอาหารนั้นอด อาหารเพราะร่างกาย เพราะปัญญาเรายังไม่รอบคอบ ยังไม่ทั่วถึง เราก็อาจจะต่อสู้อยู่ จะบังคับตนเอง ก็บังคับด้วยร่างกาย บังคับด้วยร่างกาย ด้วยไม่มีสติปัญญาก็อดอาหารจะต่อสู้กับมัน แต่เวลามี สติปัญญา มาฉันอาหารของนางสุชาดาแล้วมาพิจารณาไปแล้ว ทางสายกลางๆ ร่างกายทีอด อาหารนั้น ๔๕ วัน ได้กำลังของสมาธิมา สัต สมภาสิ ปัญญา สัต สมภาสิ ปัญญา ได้สมาธิอันนั้นมา มาฉันอาหารของนางสุชาดาให้มันฟื้นฟูร่างกายขึ้นมาให้เป็นกลางๆ เวลาพิจารณาเข้าไป เวลานั่ง คินันัน บุปเพนิวาสนุสติญาณ จตุปปาตญาณ อาสวัคชญาณ

พออาสวัคชญาณ ทำลายอวิชชา ทำลายความไม่รู้ ทำลายหมดแล้ววางธรรมวินัยนี้ไว้ เห็นใหม่ “ภิกษุทั้งหลาย ถ้าใครอดอาหารเพื่อจะอวดอ้างให้คนเขายกย่องสรรเสริญนั้น เราปรับ อาบัติทุกกิริยาเคลื่อนไหว ภิกษุใดอดอาหารเพื่อเป็นวิธีการ เวลานั่งสมาธิ นั่งแล้วมันทุกข์มันยาก นั่งแล้วกิเลสมันพอกหางหมู กิเลสมันพอกหัวใจให้ทอนกำลังของสมาธิ ถ้าอดอาหารเป็นวิธีการ อดอาหารเป็นอุบายนั้นตถาคตอนุญาต” อยู่ในบาลี

เพราะอะไร เพราะถ้าคนไม่มีสติปัญญา เวลามาศึกษาแล้ว พออดอาหาร เราจะต่อสู้กับ กิเลส เราเข้มข้น เรามั่นคง อดอาหารๆ...ตายเปล่า เพราะอดอาหารไม่ใช่สติปัญญาไง แต่ถ้าเราทำ สมาธิขึ้นมา เราเห็นใจของเรา เวลาจิตมันฟุ้งซ่าน มันทุกข์มันยาก มันมีแต่ความทับถมในหัวใจ มันทุกข์ยากมาก เราอยากสละตรงนี้ออกแล้วมันสละออกไม่ได้ เพราะมันเป็นนามธรรม จับต้อง มันไม่ได้ เราเชื่อในพระพุทธศาสนา เราก็ทำความสงบของใจเข้ามา ถ้าใจมันสงบเข้ามา ถ้ามัน

ไม่สงบเราก็ผ่อนอาหารๆ มาเพื่อให้ธาตุขันธ์มันไม่ทับจิต แล้วมันเกิดปัญญาขึ้นมา เกิดปัญญาขึ้นมา เวลาเกิดปัญญาขึ้นมา นี่มันฉลาดขึ้น

เขาอดเพราะเป็นอุบายวิธีการเท่านั้นแหละ แต่เวลาใช้ปัญญา มันเกิดศีล สมาธิ ปัญญาในหัวใจ มันเกิดในมรรค มรรคที่เป็นความจริงอันนี้มันจะเกิดขึ้นมา

ถ้าจิตใจเรา ความฉลาดของเราไม่รอบคอบ เราทำสิ่งใด เราศึกษามาแล้วเราก็ทำของเรา วุฒิภาวะของใจ เห็นไหม เวลานั้นก็ศึกษาจบใหม่ เวลาทำที่ไหนไฟแรงมาก อยากทำงานด้วยความมุทะลุ ไอ้ผู้อำนวยการเขาบอกให้ฝึกงานๆ โอ้โฮ! ไฟแรงมาก ฝึกงาน มันจะหาประสบการณ์ของมันขึ้นมา งานใดทำอย่างไร ออมชอมอย่างไร จะให้งานนี้มันผ่านพ้นไปได้อย่างไร ประสบการณ์ของมันจะฝึกเขาขึ้นมา

นี่ก็เหมือนกัน เราฝึกหัดปฏิบัติใหม่ๆ เริ่มต้นคนที่ไม่เอาไหนเลยก็ล้มลุกคลุกคลาน ทำอะไรไม่ได้ เราจะปฏิบัติ เราก็เข้มข้นของเรา เราจะทำให้จริงจังของเรา ถ้าจริงจังของเราที่จริงจังของกิเลสด้วยใจ กิเลสมันอนุสัยมันกินอนมาด้วย เราก็ต้องมีสติปัญญาแยกแยะ หากความถูกต้องทั้งหมด หากความดีงามทั้งหมดเข้าไป ถ้ามันเป็นปัญญาขึ้นมา เวลาจิตสงบแล้วมันเกิดปัญญาขึ้นมา นี่ไง แล้วผลมาจากไหนละ

ผลมันถ้ามันเกิดสมาธิไม่ได้ มันเกิดความสงบไม่ได้เพราะมันมีแต่ความทุกข์ยากในหัวใจ มีแต่ความลึกลับสงสัย เราจะเอาอะไรไปประพาศปฏิบัติ ถ้าเราจะประพาศปฏิบัติมันก็สงบไม่ได้ สงบไม่ได้ทำอย่างไร

สงบไม่ได้ ตั้งสติ แล้วตั้งสติทบทวนศีลของเรา ทบทวนศีลของเราแล้วยังไม่ได้ ถึงขั้นตอนของการผ่อนแล้ว การผ่อนกำลังของมัน เราอดอาหาร กิเลสมันก็อดด้วย เราไม่ได้กิน กิเลสก็ไม่ให้มันกิน เพราะกินแล้วเราเองเราสู้ไม่ไหว เพราะเรากินแล้วกิเลสมันก็ได้ฮ้วนๆ ด้วย กิเลสมันก็มีกำลังของมัน เห็นไหม มันเป็นเทคนิค มันเป็นเทคนิคส่วนหนึ่ง การอดอาหาร

การอดนอนผ่อนอาหารมันเป็นเทคนิค แล้วบอกนู่นทำไม่ได้ๆ แต่ถ้ามันทำได้ คนที่ฉลาดขึ้นไปแล้วเขาทำได้ เขาเอามาเป็นเทคนิค เขาเอามาเป็นเครื่องมือผ่อนคลาย มาขัดเกลากิเลส แล้วเวลามันจะชำระล้างกัน มันจะชำระล้างกันด้วยปัญญา

นี่พูดถึงว่าเวลาทำบุญไง เราทำบุญ วันนี้วันสำคัญ วันสำคัญ วันเฉลิมพระชนมพรรษา เราอยู่ในประเทศชาติที่ร่มเย็นเป็นสุข มองดูสิ คนที่เขาพยายามปากกัดตีนถีบหาความร่มเย็นเป็นสุขเหมือนชาติเรา เขาหาไม่ได้ เขาหาไม่ได้ แต่เวลาร่มเย็นเป็นสุขแล้วมนุษย์มีปากและท้อง มนุษย์ก็ต้องมีหน้าที่การงานเพื่อหาปัจจัยดำรงชีพ ถ้าหาปัจจัยดำรงชีพ ดำรงชีพไว้ทำไมล่ะ ดำรงชีพไว้ทำไม

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเกิดมา เราเกิดมาทำไม ทำไมเราเกิดมา เกิดมาอยู่ทำไม เกิดมาเพื่ออะไร เห็นไหม พระโพธิสัตว์เกิดมาเพื่อสร้างอำนาจวาสนาบารมี เกิดมาเพื่อให้ทุกคนมีความร่มเย็นเป็นสุข ปกป้องดูแลเขา ปกป้องดูแลเขา สร้างอำนาจวาสนาบารมี บารมีมันจะเกิดมาจากไหนล่ะ ถ้าไม่ทำมันจะเกิดไหม บารมีลอยมาจากฟ้าหรือ ปัญญาใครไม่ฝึกฝนมันจะเกิดไหม

เกิดมา เห็นไหม ท่านปกป้องดูแลเรา วันพ่อแห่งชาติๆ พ่อก็ต้องดูแลลูกทั้งชาติ แล้วลูกมันก็มีแตกต่างหลากหลายไป จิตใจมันก็ไม่เหมือนกันซะไหม ท่านก็ต้องดูแลไป คุณสิ เวลาลูกเราที่รักพ่อมันก็มาคิดถึงพ่อมัน ลูกคนไหนมันไม่พอใจพ่อมัน เด็กๆ มันไม่พอใจมันก็ดี ลูกมันก็มาตีพ่อมัน

เหมือนกัน พูดถึงผู้ที่บริหารจัดการ ผู้ที่คุ้มครองดูแล วันพ่อ พูดถึงน้ำใจ พูดถึงการดูแลรักษา การปกครอง มันเป็นงานใหญ่นะ มันเป็นงานใหญ่ คนไม่มีอำนาจวาสนาบารมีทำไม่ได้ คนไม่มีอำนาจวาสนาบารมีเราก็ไม่ยอม ถ้าพ่อแม่เราว่าอย่างไรเราก็ยอมเนาะ พ่อแม่เอ็ด พ่อแม่ว่าไม่ว่า ถ้าคนอื่นไม่ยอม

นี่ก็เหมือนกัน ท่านดูแล ท่านปกป้องพวกเรา ฉะนั้น คิดถึงคุณ คุณแค่นี้ แล้วท่านยังให้การศึกษ ให้วิชาการ ให้ปัญญา ให้มากมายมหาศาล แต่เพราะท่านเป็นพ่อท่านก็ให้เป็นธรรมดา ฉะนั้น เราชะลึกถึงตรงนี้ ระลึกถึงตรงนี้

เวลาปู่ย่าตายายเรายังเห็นคุณเลย แล้วนี่พ่อของชาติเราจะเห็นคุณไหม ถ้าเราเห็นคุณนะ นั่นเรื่องของสังคม เรื่องของชาติ เราเกิดเป็นคน เราอยู่ในชาตินี้ แล้วเราดำรงชีวิตอย่างไร เกิดมาทำไม

ดูแลหัวใจของเรา ความสุขความทุกข์ สิ่งนั้นมันเป็นเรื่องโลก สมบัติพลัดกันชม แต่บาปและบุญมันเป็นของเรา เราเป็นลูกที่ดี พ่อแม่ดูแลรักษาเราดี เราเคารพพ่อแม่ นี่เป็นบุญ มันก็ได้ อำนวยวาสนานี้ไป แต่ถ้าเราเป็นบาปล่ะ

บาปบุญเป็นเรื่องส่วนตัว เรื่องของใจดวงนั้น ถ้าใจดวงนั้นมีสติปัญญาแสวงหาสิ่งที่ดีๆ อุตตสมบัติ พระเรามีศีลมีธรรมเป็นสมบัติ โลกเขามีทรัพย์สมบัติเป็นของเขา คุณงามความดีของโลก คุณงามความดีของพระเป็นผู้เสียสละ แล้วพยายามประพฤติปฏิบัติเอาอุตตสมบัติ เอาคุณงามความดีของใจ เอาคุณงามความดีของใจประพฤติปฏิบัติไปจนใจเป็นธรรมๆ ขึ้นมา

อย่าดูถูกความนิ่งอยู่ของพระอริยเจ้า พระอริยเจ้ารู้ถึงในใจของตัวเอง แล้วเราไม่รู้จิตใจของตัวเอง กระหม่อมมันก็ออกไข่ไหม พระอริยเจ้าเขารู้ถึงใจของเขา พุคออกไปแล้วเป็นประโยชน์หรือเป็นโทษ แม้แต่เป็นคุณ แต่ไม่เป็นประโยชน์กับใคร องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ไม่พยากรณ์ ไม่พยากรณ์คือไม่พูด เห็นไหม เขานิ่งได้ เขารักษาใจได้ เขาดูแลใจของเขาได้ เพราะเขามีศีล สมาธิ ปัญญา เขามีอุตตสมบัติในหัวใจ เราปรารถนาตรงนั้น

เรามาทำบุญกุศลกันนี้ ทำบุญกุศลเพื่อกตัญญูกตเวทีในประเทศชาติที่เราได้พึ่งพาอาศัย แล้วเราก็ตำบุญกุศลของเรา ทำศีล สมาธิ ปัญญาให้กับหัวใจของเรา แล้วเราก็ตำพยายามฝึกหัดปัญญา กำหนดพุทโธๆ ค้นหาใจตัวเองให้เจอ ค้นหาใจของตัวเองเจอ เรามีแล้วเราถึงจะเสียสละให้คนอื่นได้ เรามีแล้วเราถึงจะเข้าใจได้

นี่เราทำเพื่อถวายในหลวง แต่จริงๆ แล้วคือผลประโยชน์ของเราทั้งหมด เพราะใครทำใครได้ เราเป็นคนทำเอง เราเป็นคนทำบุญกุศลเอง เรามีบุญกุศลนะ เราถึงอุทิศบุญกุศลนี้เพื่อในหลวงของเรา เอวัง